

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

31 maart 2004

B5-0166/2004 }
B5-0167/2004 }
B5-0169/2004 }
B5-0170/2004 }
B5-0171/2004 } RC1

GEZAMENLIJKE ONTWERPRESOLUTIE

ingediend overeenkomstig artikel 37, lid 4 van het Reglement door

- Anders Wijkman namens de PPE-DE-Fractie
- Richard Howitt, Linda McAvan en Margrietus J. van den Berg namens de PSE-Fractie
- Marieke Sanders-ten Holte namens de ELDR-Fractie
- Monica Frassoni, Didier Rod, Caroline Lucas, Paul A.A.J.G. Lannoye, Claude Turmes, Nelly Maes, Pierre Jonckheer, Patricia McKenna en Nuala Ahern namens de Verts/ALE-Fractie
- Yasmine Boudjenah namens de GUE/NGL-Fractie

ter vervanging van de ontwerpresoluties ingediend door de volgende fracties:

- PSE (B5-0166/2004),
- PPE-DE (B5-0167/2004),
- GUE/NGL (B5-0169/2004),
- ELDR (B5-0170/2004),
- Verts/ALE (B5-0171/2004),

over het in opdracht van de Wereldbank opgestelde verslag over
winningsindustrieën

RC\531124NL.doc

PE 344.189}
PE 344.190}
PE 344.192}
PE 344.193}
PE 344.194} RC1

NL

NL

Resolutie van het Europees Parlement over het in opdracht van de Wereldbank opgestelde verslag over winningsindustrieën

Het Europees Parlement,

- gelet op artikel 37, lid 4 van zijn Reglement,
- A. overwegende dat James Wolfensohn, president van de Wereldbank, in 2000 opdracht heeft gegeven tot een onafhankelijk onderzoek van de steun die de Wereldbankgroep (WBG) verstrekt aan aardolie-, mijnbouw- en aardgasprojecten in het kader van de taak van de Wereldbank de armoede terug te dringen en duurzame ontwikkeling te bevorderen,
- B. overwegende dat de commissie van toezicht op de winningsindustrie in 2004 de resultaten heeft voorgelegd van een twee jaar durend proces waarbij overleg is gevoerd met de industrie, het maatschappelijk middenveld, de academische wereld en regeringen op vijf continenten, en in het kader waarvan onderzoek is uitgevoerd en bezoeken zijn gebracht aan projecten,
- C. overwegende dat de aanbevelingen in het Verslag Winningsindustrieën (EIR) eveneens van toepassing kunnen zijn op de Europese banken EIB en EBWO, aangezien veel operaties gezamenlijk worden gefinancierd door de Internationale Financieringsmaatschappij en de Europese banken; dat zij eveneens betrekking hebben op de bureaus voor exportkredieten van de lidstaten,
- D. overwegende dat alle regeringen van de lidstaten van de EU vóór april 2004 hun standpunt over de conclusies van het rapport moeten hebben bepaald,
- E. overwegende dat de Wereldbank haar invloed moet aanwenden om met regeringen samen te werken voor de ontwikkeling en toepassing van beleid en instrumenten met het oog op de herverdeling van inkomsten uit natuurlijke hulpbronnen ten gunste van de lokale bevolking, met name om de armoede terug te dringen,
- F. overwegende dat de lidstaten van de Europese Unie beschikken over bijna 30 % van de stemmen in de raden van bestuur van Wereldbank en IMF en een belangrijk element zouden vormen in het besluitvormingsproces van de Wereldbank, indien een gecoördineerde Europese aanpak tot stand werd gebracht,
- G. overwegende dat in het EIR-verslag de conclusie wordt getrokken dat de Wereldbankgroep een rol kan spelen in de sectoren aardolie, mijnbouw en aardgas, maar uitsluitend als de juiste omstandigheden worden geschapen om armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling te bevorderen,
- H. overwegende dat in het EIR wordt aangedrongen op een beter evenwicht tussen milieutechnische, economische en sociale overwegingen, en dat de WBG wordt verzocht zijn maatschappelijke en milieunormen te herzien en deze normen ten uitvoer te leggen om financiële steun afhankelijk te stellen van behoorlijk bestuur, eerbiediging van de mensenrechten door bedrijven en regeringen, prestaties ten gunste van armen en duurzame

RC\531124NL.doc

PE 344.189}
PE 344.190}
PE 344.192}
PE 344.193}
PE 344.194} RC1

ontwikkeling,

- I. overwegende dat tijdens twee jaar van onderzoek tal van voorbeelden werden gegeven van aardolieprojecten waardoor de armoede erger werd en die schadelijk waren voor het milieu,
- J. overwegende dat in het verslag van 2002 van de afdeling Beoordeling Exploitaties over de winningsindustrieën, een louter intern verslag van de Wereldbank, dezelfde conclusie werd getrokken als in het EIR wat betreft het ontbreken van armoedeverlichting ten gevolge van investeringen in de sector winningsindustrie en dat werd aanbevolen beheer en doorzichtigheid te verbeteren als voorwaarden voor leningen ten behoeve van deze winningsprojecten,
- K. overwegende dat aardolie, delfstoffen en aardgas worden aangetroffen in ongeveer 60 ontwikkelingslanden of landen die zich in een overgangsfase bevinden en waar meer dan twee derden van de armen van de wereld overleven met minder dan USD 2 per dag, en dat 12 van de landen die het meest afhankelijk zijn van delfstoffen en zes van de landen die het meest afhankelijk zijn van aardolie door de Wereldbank worden ingeschaald als arme landen met buitengewoon hoge schulden,
- L. overwegende dat landen die voornamelijk afhankelijk zijn van winningsindustrieën meestal meer armoede, kindersterfte, burgeroorlogen, corruptie en totalitaire regimes hebben dan landen met meer gediversifieerde economieën,
- M. overwegende dat de totale winningssector slechts 2% vormt van de WBG-activiteiten, en dat uit het onderzoek blijkt dat regeringen of industrieën deze steun zoeken in gebieden waar het bestuur gebrekkig is en waar de mensenrechten worden geschonden of waar een groot aantal andere politieke risico's bestaat,
- N. overwegende dat de WBG als multilateraal instrument wereldnormen bepaalt en, om zijn opdracht de armoede te bestrijden via duurzame ontwikkeling te vervullen, gebruik dient te maken van zijn invloed om toekomstgerichte industrieën in ontwikkelingslanden te steunen,
- O. overwegende dat de WBG te dien einde het doelmatig gebruik van energie moet bevorderen en doelen moet bepalen om meer gebruik te maken van hernieuwbare energiebronnen,
- P. overwegende dat de opheffing van WBG-stimuli voor de winning van fossiele brandstoffen naar de markt toe het kritische signaal zal geven dat hernieuwbare vormen deel moeten gaan vormen van het gangbare energiegebruik,
- Q. overwegende dat bedrijven er, zelfs zonder betrokkenheid van de WBG, niet van kunnen uitgaan dat sociale en milieutechnische overtredingen niet aan de kaak zullen worden gesteld, en dat de zogeheten "Equator-verplichtingen" kunnen dienen als een toe te juichen model in het kader waarvan 20 handelsbanken te kennen hebben gegeven voornemens te zijn zich te houden aan de normen van de Wereldbank voor projecten, zelfs als deze zonder betrokkenheid van de Wereldbank worden gefinancierd,
- 1. spreekt zijn grote waardering uit voor het initiatief van de heer Wolfensohn, president van de Wereldbank om de sector winningsindustrieën (EIR) te laten onderzoeken en spreekt de hoop

uit dat de Wereldbank zijn inzet voor duurzame ontwikkeling zal tonen door de aanbevelingen in het EIR-verslag dit belastingjaar over te nemen en door een procedure in te stellen voor tenuitvoerlegging ervan via wijziging van het huidige WBG-beleid en de huidige WBG-normen, de ontwikkeling van nieuw beleid en nieuwe procedures, met duidelijke controlemomenten en tijdschema's en een verantwoordelijk team dat beschikt over alle noodzakelijke middelen; is van mening dat het tenuitvoerleggingsproces doorzichtig moet zijn en dat de WBG om de drie maanden aan de raad van beheer, de lidstaten en de burgers tussentijdse verslagen moet voorleggen;

2. ondersteunt met het oog op bestuur dat gericht is op de armen aanbevelingen ter bevordering van de doorzichtigheid en goed bestuur door overheid en particuliere ondernemingen bij de winning van delfstoffen;
3. dringt aan op doorzichtigheid van inkomensstromen en investeringen in het kader van winningsprojecten die worden gesteund door Wereldbank, EIB, EBWO en de exportkredietbureaus;
4. ondersteunt het bevorderen van een dialoog tussen de winningsindustrie en lokale gemeenschappen in verband met nieuwe projecten en erkent de noodzaak van adequate vergoeding voor aantasting van broodwinning en rechten;
5. verzoekt het Ierse voorzitterschap met de verantwoordelijke ministers van de lidstaten te overleggen om vóór de bijeenkomst van de raad van bestuur van de Wereldbankgroep op 15 april een gezamenlijk standpunt van de EU te bereiken ter ondersteuning van het verslag;
6. verzoekt de lidstaten de bevindingen van het verslag ter sprake te brengen in andere nationale en internationale financiële fora zoals EIB, EBWO, nationale kredietbureaus enz. om te waarborgen dat de onderzochte problemen naar behoren worden besproken en dat er op basis daarvan maatregelen worden genomen;
7. verzoekt de Commissie om een proces vast te stellen om de geest van alle EIR-aanbevelingen weer te geven in de milieu- en sociale richtsnoeren van de EU voor economische en ontwikkelingssamenwerking, met name in het kader van haar samenwerking met het IMF, de Wereldbank, de EIB en de EBWO;
8. verzoekt de Raad en de Commissie een regeling voor te stellen ter coördinatie van procedures en beleid van de nationale bureaus voor exportkredieten van de lidstaten, ter ondersteuning van de tenuitvoerlegging van de EIR-bevindingen;
9. verzoekt de Commissie zich uit te spreken voor volledige aanvaarding van de EIR-aanbevelingen en de tenuitvoerlegging daarvan, wanneer de Europees Commissaris voor Ontwikkelingssamenwerking - zoals gebruikelijk - wordt uitgenodigd tijdens de gezamenlijke voorjaarsbijeenkomst van de instellingen van Bretton Woods van 2004 een toespraak te houden tot de gezamenlijke Ontwikkelingscommissie van WB en IMF;
10. verzoekt de Commissie, de Raad en de lidstaten met name onderstaande eisen in het EIR te steunen en al hun gewicht in de schaal te werpen met het oog op volledige tenuitvoerlegging

RC\531124NL.doc

PE 344.189}
PE 344.190}
PE 344.192}
PE 344.193}
PE 344.194} RC1

ervan:

- a) de prioriteiten van de WBG in de energiesector op één lijn brengen met zijn milieu- en sociale taken;
 - b) tegelijkertijd zijn investeringen in duurzame-energieprojecten die kunnen voldoen aan de energiebehoeften van de armen in de wereld op te voeren;
 - c) erop toe te zien dat er een reeks adequate beheersvoorwaarden beschikbaar is voordat met een project kan worden begonnen, met name door
 - * vastlegging van heldere regels voor de bekendmaking van de financiële overeenkomsten tussen de betrokken regeringen en industrie ter bestrijding van corruptie en om het mogelijk te maken dat overeenkomsten worden opgezet om de inkomsten te delen met plaatselijke gemeenschappen,
 - * een mechanisme op te zetten voor het bijleggen van geschillen waartoe de plaatselijke gemeenschappen volledig toegang hebben,
 - * gedwongen verplaatsingen uit te sluiten en participerende beoordelingen uit te voeren van mogelijk getroffen gemeenschappen en door ervoor te zorgen dat mogelijk getroffen gemeenschappen en inheemse volkeren vrijelijk en vooraf geïnformeerd toestemming verlenen; de aanneming van deze beginselen moet op informatieniveau worden begeleid en gestuurd door het Permanent Forum van de Verenigde Naties voor vraagstukken van inheemse volkeren;
 - d) ervoor te zorgen dat de steun die hij verleent strookt met de internationale wetgeving op het gebied van de mensenrechten en alle kernnormen inzake arbeid;
 - e) van de winningsindustrieën die hij steunt volledige doorzichtigheid te eisen op het gebied van inkomensstromen en investeringen in projecten;
 - f) zijn beleid inzake natuurlijke habitats te verstevigen en te weigeren projecten van winningsindustrieën te financieren in beschermde gebieden, natuurlijke habitats wier toestand kritiek is en werelderfgoedlocaties;
 - g) financiering te weigeren in gebieden waar gewapende geschillen worden uitgevochten of waar het gevaar hiervan groot is;
 - h) zijn steun voor mijnen die giftige materialen zoals cyanide en kwik gebruiken tot een minimum te beperken en een moratorium af te kondigen op het storten van mijnafval in zee;
11. steunt en omarmt de aanbevelingen voor het stimuleren van hernieuwbare energie en voor het ondersteunen van aardgas als "overbruggingsbrandstof";
12. verzoekt het Nieuwe Samenwerkingsverband voor de Ontwikkeling van Afrika de regeringen van Afrika actief aan te moedigen de beginselen van het rapport over te nemen en hoge

normen te stellen ter verwezenlijking van volledige doorzichtigheid in hun transacties met winningsindustrieën uit derde landen en zelfs voor de openbaarmaking van de rekeningen van nationale bedrijven;

13. wijst erop dat alle maatregelen die worden uitgevoerd ter verhoging van de doorzichtigheid van betalingen en inkomsten moeten uitmonden in een wetsmechanisme uit hoofde waarvan winningsindustrieën verplicht zijn per land openbaar verslag te doen van bij elkaar opgetelde belastingen, vergoedingen en andere betalingen aan de regering, waardoor moet worden voorkomen dat omkoopbare functionarissen vertrouwelijkheidsovereenkomsten kunnen bedingen ten gevolge waarvan bedrijven niet bekend kunnen maken welke inkomsten zij aan regeringen afdragen;
14. dringt erop aan dat oliemaatschappijen zich houden aan het Doorzichtigheidsinitiatief voor de Winningsindustrieën en dat maatregelen worden genomen die waarborgen dat voor aardoliemaatschappijen wat betreft betalingen en inkomsten hetzelfde niveau van doorzichtigheid geldt als voor particuliere ondernemingen;
15. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de lidstaten, de president en uitvoerend directeurs van de Wereldbank, de directeur van het IMF en de presidenten van EIB en EBWO.